

Ka ungel ne bate
Ang buangbuang nga bata

Matigsalug - Visayan

**Ka ungel ne bate
Ang buangbuang nga bata**

The naughty boy

Ka migsulat kayi si Rosalyn Uban

Ka miggimu te litratu si Irene van Riezen

SUMMER INSTITUTE OF LINGUISTICS - Philippines, Inc.

TRANSLATORS

1996

PUBLISHERS

Published
in cooperation with the
Commission on Philippine Languages
and the
Department of Education, Culture and Sports
Manila, Philippines

Additional copies of this publication may be obtained from:

Book Depository
P.O. Box 2270 CPO
1099 Manila

This book or any part thereof may be copied or adapted and reproduced for use by any entity of the Department of Education, Culture and Sports without permission of the Summer Institute of Linguistics. If there are other organizations or agencies who would like to copy or adapt this book we request that permission first be obtained by writing to:

Summer Institute of Linguistics
P.O. Box 2270 CPO
1099 Manila

We wish to express appreciation to the Swedish International Development Authority (SIDA) and the Holiness Union Mission (HUM) for their assistance in the production of this publication.

Matigsalug - Visayan
The naughty boy
1st Edition

41.29-896-3C 41.120PD-966047N
ISBN 971-18-0295-3

SIL Press

REPUBLIC OF THE PHILIPPINES
DEPARTMENT OF EDUCATION, CULTURE, AND SPORTS
Meralco Avenue, Pasig, Metro Manila

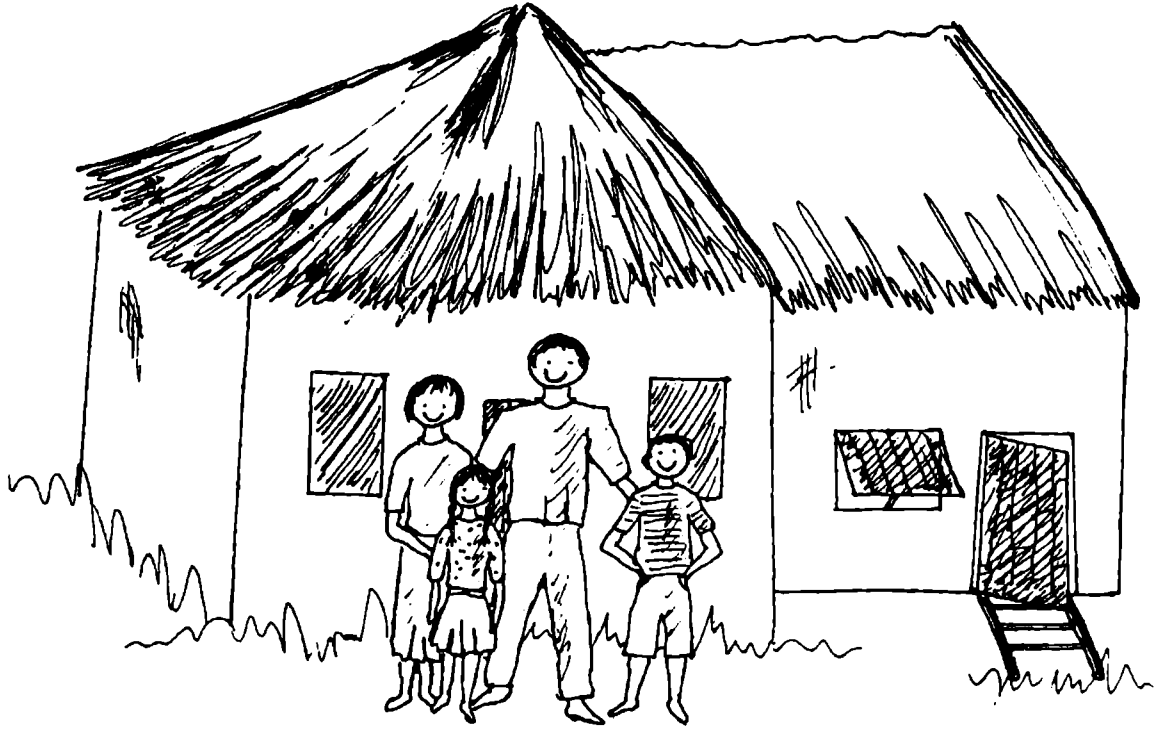
The islands, forests, and mountains of our country are home to many distinct cultural communities, each with its own language and tradition. Their cultures are integral pieces of the beautiful mosaic that is the Filipino heritage.

We owe a debt of gratitude to our countrymen from the cultural communities. Through the centuries their customs, languages, and noble spirit have contributed to the development of our national character. As we gain greater understanding of these cultures, we can only take greater pride in the remarkable richness of our Filipino heritage.

For these reasons, it is imperative that the languages and traditions of the Filipino cultural communities be preserved. This book, in the language of a cultural community, is intended to assist in that preservation. It is designed to build reading and comprehension skills and to expand knowledge through the medium of the reader's own language. This first language approach to learning builds pride in the mother tongue and makes reading a rewarding experience. The skills and confidence thus acquired help equip the reader to pursue further education in the national language.

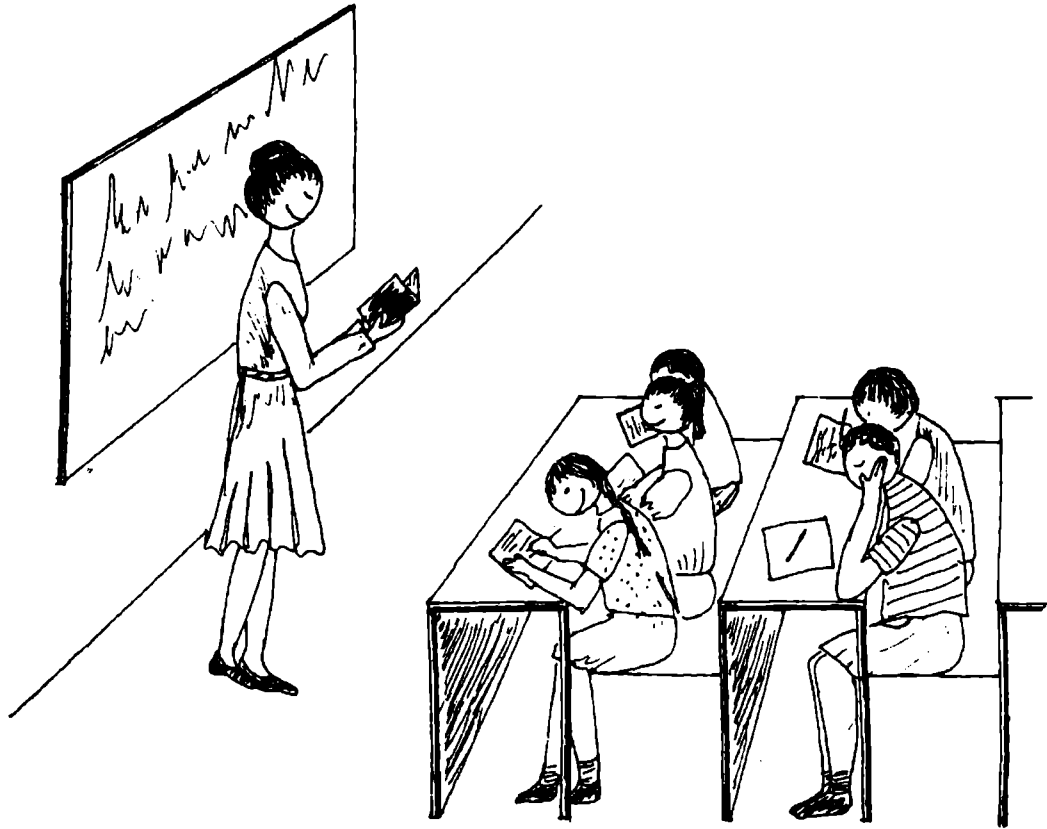
The Department of Education, Culture and Sports is pleased to introduce this book, the most recent in a series designed to promote literacy in the cultural communities. In serving these communities, the good of the entire nation is served.

RICARDO T. GLORIA
Secretary

Due sabeka ne pamilya ne amana egkeupian neg peiskuyla te me anak su egkeupian ne diye de egpakatrabahu ka me anak dan te upisina.

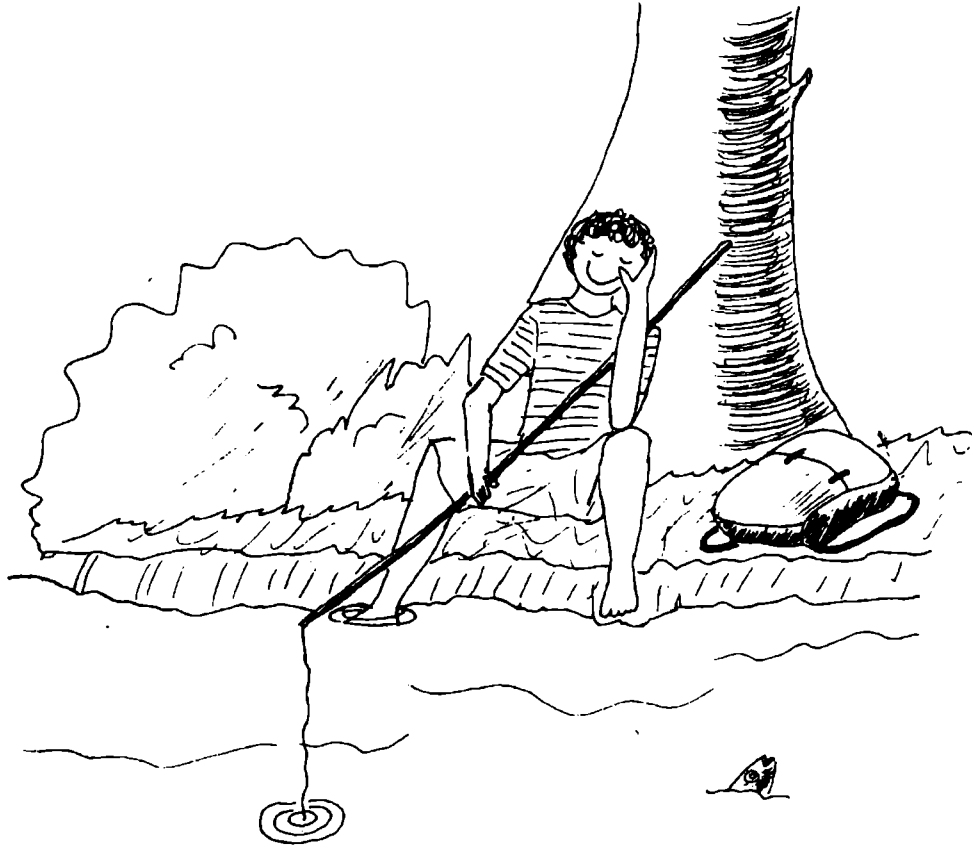
Dunay usa ka pamilya nga gustong magpaeskwela sa ilang mga anak aron nga sa opisina lang maka-trabaho ang ilang mga anak.

Daruwa ka anak dan ne nekegsangi te malitan wey lukes. Ne iyan panganey ka lukes neg ngaranan ki Birtu ne ka hari ne malitan egngaranan ki Ami. Amanag kahale-hale ka me amey wey iney ni Birtu su nenekeiskuyla man-e sikandan ka daruwa.

Lalaki ug babaye ang duha nila ka anak. Lalaki ang ilang panganay nga ginganlag Berto, ug ang manghod si Amy. Malipayon kaayo ang mga ginikanan sa diha nga nakaeskwela na ang ilang mga anak.

Sabeka ne aldew,
migsalem e si Birtu su eg-
iskuyla, nekeisip sikandin
te kene din pad egleus diye
te iskuylan su
egpamunuwit din pad diye
te lanew. Te diye din e te
lanew, mig-alahe din de ke
egpanligwang e ka me
istudanti diye te iskuylan,
ne eg-uli din e degma kag
pamunuwit.

Usa ka adlaw niana,
nagsayo si Berto didto sa
eskwelahan. Nakahuna-
huna siya nga dili lang usa
moadto sa eskwelahan kay
mamingwit pa siya. Didto
sa linaw, iya rang
gitiman-an kung unsang
orasa nga mamuhi ang
mga estudyante, unya diha
na pod siya mouli.

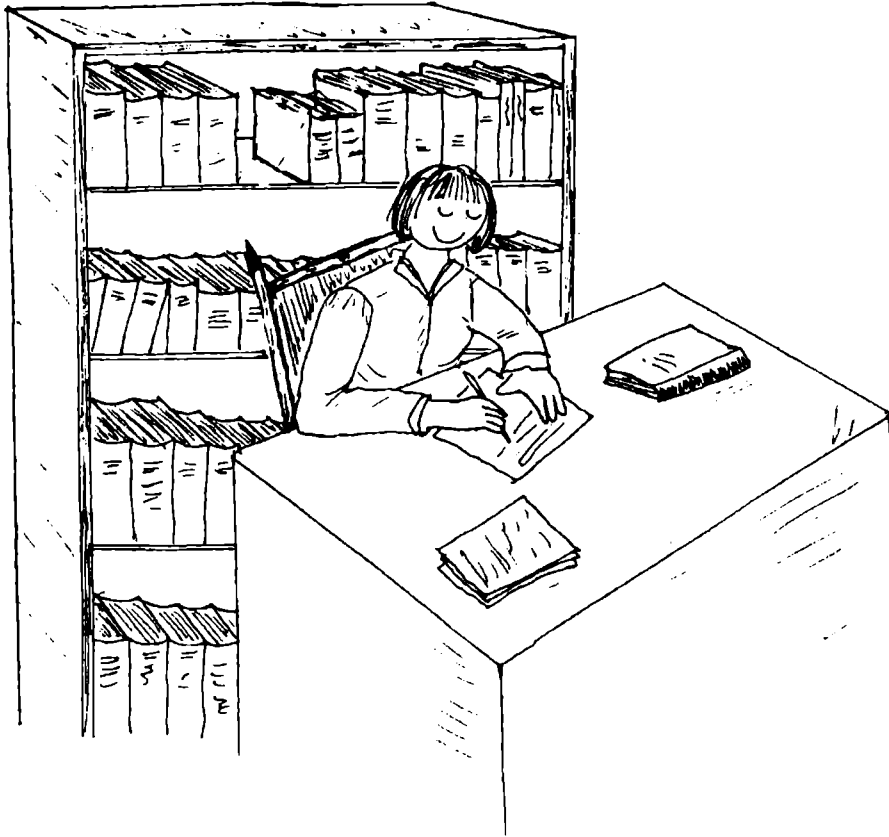
Tagse egselem si Birtu,
egkeepes din e neg
gendiye te iskuylaan su
iyan din de igkeupii kag
pamunuwit diye te lanew.
Ne puun dutu, warad e
migpabulus si Birtu ka mig-
iskuyla su iyan din naan de
eggimuwen kag pamunuwit
wey eglumbuk-lumbuk diye
te weyig.

Ug kada buntag, dili na
gustong moeskwela si
Berto kay gusto na lang
niya nga mamingwit ug
maglangoylangoy sa linaw.
Ug sugod niadto, wala na
siya magpadayon sa iyang
pagtuon, kay gusto na lang
niya ang pagpamingwit ug
maglangoylangoy sa sapa.

Te ware naluhey,
migkankanakan e si Birtu,
ne iyan din eggimuwen kag
bulig-bulig te amey rin neg
daru teg palayanan dan. Ne
si Ami, migpabulus sikandin
ka mig-iskuyla. Minsan
amanan malised ka
egkatamanan ni Ami teg
iskuyla, piru kene din eg-
engked kag iskuyla su isip
din neg pabulus kag iskuyla
taman teg pakapenga rin.

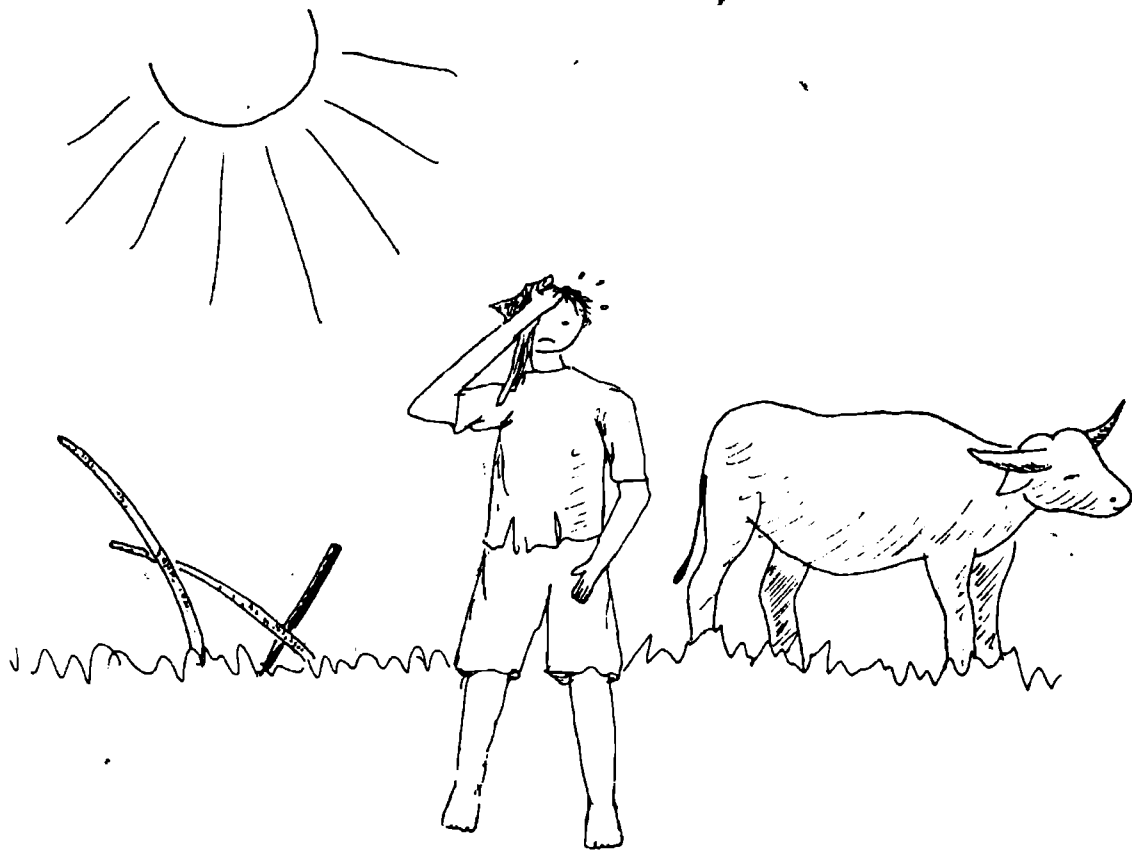
Sa wala madugay, nag-
ulitawo na si Berto. Ug ang
iyang trabaho, motabang
sa iyang papa nga
magdaro sa ilang
humayan. Samtang si Amy,
nagpadayon pagtungha sa
eskwelahan. Bisan sa
kalisod nga iyang maagian
apan wala siya nag-undang
kay gusto niyang
makahuman gayod ug
eskwela.

Miglihad ka pilan tuig,
nakapenge e si Ami ka mig-
iskuyla. Ne migginguma ka
pilan bulan nakatrabahu rin e
diye te upisina sumale te
ingkahi kandin te amey ran.
Amanan meupiya ka trabahu
ni Ami su iyan din deg
gimuwen diye te upisina kag
tangkadang te bulpin. Ne
kene din egpakaheram te
keinit su diye din man de te
seled te upisina.

Nanglabay ang mga tuig,
nakahuman ra g'yod si
Amy sa iyang pagtungha.
Ug niabot ang pila ka
bulan, nakatrabaho na siya
sumala sa giingon sa ilang
amahan. Sa opisina, ang
trabaho ni Amy, magsigi
lang ug gunit sa bolpen. Ug
dili gayod siya mabulad ug
kainit sa adlaw kay didto ra
man sa sulod sa opisina.

Due sabekan aldew ne migselem-selem si Birtu ka migdaru, naka-suman-suman sikandin te hari rin ne migtrabahu e diye te upisina, ne sikandin mule, amanag kabaybayari te keinit te aldew. Nakakahi si Birtu te isip din te, "Emun perem ke wara a mig-ungel-ungel ka mig-iskuyla, kena a perem egkarampil te meinit kuntee iling te hari ku ne si Ami." Nakasuman-suman sikandin te kene bes ne meupiya kag gun-aan kag pamunuwit wey egpameyabas su ware bes meupiya ne egkaangey rin, labi e te bayew pehuien si Birtu.

Dunay usa ka adlaw nga nagsayo ug daro si Berto. Nakahuna-huna si Berto sa iyang manghod nga si Amy nga nakatrabaho na sa opisina, unya siya nag-antos ug bulad sa adlaw. Nag-ingon siya sa iyang huna-huna, "Kung wala pa unta ko nagbinuang ug tunga, siguro nakahuman na pod ko karon sama sa akong manghod nga si Amy." Nakahuna-huna siya nga dili gyod diay maayo nga unahon ang pagpamingwit kay walay maayong maani, labi na nga midyo tapulan si Berto.

D4

- D1. Mabulut ne etew si Pidru
- D2. Migpamaneyik si Randi te kayu
- D3. Ka buaya wey ka ubal
- D4. Ka ungel ne bate
- D5. Ka malitan ne keneg tulik

ISBN 971-18-0295-3